

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС КУРСУ «Вокал» (для бандуристів)	
Освітній ступінь: бакалавр	
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	
Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство	
Кількість кредитів: 12, 0	
Рік підготовки, семестр: I - IV курс (1-8 семестри)	
Компонент освітньої програми: обов'язкова	
Дні занять: згідно розкладу	
Мова викладання: державна	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Сафрончик Євген Сергійович, Марченко Ольга Станіславівна
Контакти	+380508810688 , +380508635229
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	Старший викладач, викладач
Презентація викладача	
<p>Сафрончик Євген Сергійович - Заслужений артист України , Заслужений артист автономної республіки Крим. Професійну освіту отримав у Одеському державному музичному училищі за спеціальністю «артист ансамблю та хору, вчитель співу».</p> <p>Повну вищу освіту здобув у Одеській державній консерваторії за спеціальністю «спів» Закінчуючи консерваторію отримав запрошення на роботу в Одеський театр музичної комедії солістом-вокалістом. Працюючи в театрі отримав запрошення до Київського театру оперети . У 1981 році був зарахований до трупи театру на посаду соліста- вокаліста. У 1984 році в період створення Київського державного дитячого музичного театру взяв участь у відбірковому конкурсі і був запрошений на роботу в якості соліста- вокаліста. В період роботи в театрі отримав кваліфікацію - провідний майстер сцени . Продовжуючи артистичну діяльність у 1998 р. був запрошений на роботу за сумісництвом в Національну філармонію України в якості концертного виконавця, а потім перейшов туди на основне місце роботи солістом вищої категорії. Працюючи в Національній філармонії України - співпрацював з різними театральними і концертними організаціями. Приймав участь, як у музичних виставах, так і в різних концертних проектах, гастролював в межах України, а також в країнах Європи (Італія, Франція, Німеччина, Англія, Шотландія ...) . З 2002 по 2014 рік працював у Кримському республіканському музичному театрі в якості соліста – вокаліста. Неодноразово є співорганізатором та членом журі Міжнародних професійних музичних конкурсів та фестивалів.</p> <p>Марченко Ольга Станіславівна- лауреат Міжнародних конкурсів, солістка –бандуристка капели бандуристів імені Остапа Вересая Чернігівського філармонійного центру фестивалів та концертних програм. з 2000-2017 рік, а також до нині, як запрошена солістка-бандуристка. Професійну освіту отримала в Національній музичній академії України ім. П.І. Чайковського. Диплом з відзнакою. Спеціальність - "Музичне мистецтво" , кваліфікації - концертний виконавець, диригент капели бандуристів, викладач диригування, викладач (бандура) ; 2003-2005 р. магістратура при Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського. Диплом з відзнакою. Спеціальність - "Музичне мистецтво" , кваліфікація - магістр музичного мистецтва ; 2005-2010р. асистентура-стажування Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського (народні інструменти (бандура), концертний виконавець, викладач вищого навчального закладу мистецтв IV рівня акредитації .</p> <p>Період 2000 - 2014 рр. - Активна гастрольна діяльність в Англії, Шотландії, Франції, Швейцарії, Італії ... (участь у виставах та концертних програмах популярної духовної, класичної, народної музики в супроводі фортепіано, органу, камерних і симфонічних оркестрів. 2008-2010 -Великобританія, Шотландія -участь в благодійних концертах спільно з благодійною організацією Великобританії New begginings.</p> <p>З 2022 року працює викладачем по класу бандури в Академії мистецтв імені С.С.</p>	

Прокоф'єва Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Сьогодні поєднує педагогічну діяльність з виконавською концертною діяльністю.

Презентація курсу

Навчальний курс «Вокал» (для бандуристів) складений відповідно до відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство» та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань, що мають досягти здобувачі освіти, комплекс умінь та компетентностей, що повинні бути здобувачі освіти відповідно до вимог освітньої програми, алгоритму вивчення дисципліни «Вокал», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти. Данна дисципліна передбачає вивчення вокального репертуару з творів найрізноманітніших стилів ,епох , жанрів ,оволодіння технікою репетиційної роботи та підготовку концертного репертуару .Навчальний репертуар для кожного студента формується викладачем з урахуванням здібностей студента та його вокальних можливостей . Дана програма є мистецьким курсом, в опануванні якого студент повинен: розвинути творчий потенціал можливостей свого співочого голосу, збагатити індивідуальну манеру, розуміти виконавське втілення вокальних творів у синтезі музики, слова, емоційної акторської виразності, удосконалювати перспективу професійного зростання.

Опис курсу

Основним завданням курсу є вивчення стилів та особливостей камерного вокального виконавства, історії та традицій національних вокальних шкіл та напрямів; вдосконалення вокально-технічних та художньо-виконавчих навичок на матеріалі камерно-вокальної музики; ознайомлення з романсово-пісенною літературою та накопичення камерно-вокального репертуару різних жанрів, форм та стилів; розвиток загально-музичного кругозору, естетичних уподобань, вокальної культури та творчої ініціативності, виховання співака, який володіє стилістичними та жанровими традиціями виконання музики різних епох від епохи бароко до сучасності.

Мета навчання

Метою дисципліни є удосконалення умінь та навичок співака- бандуриста: володіння основами артистизму, знання артикуляційних особливостей української та інших (спираючись на власний репертуар) мов, яке повинно проходити крізь розвиток музичного та вокального напрямку, розвиток художнього смаку з метою удосконалення рівня виконавства бандуриста-співака.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми бакалаври повинні

знати:

- етапи історичного розвитку бандурного мистецтва;
- термінологічну систему, що склалася в мистецтвознавстві та музичній естетиці в різних теоріях музичного мистецтва;

- сутність найвагоміших теорій голосоутворення та провідних наукових досягнень у вокальній галузі;

- сутність передових методик виховання професіональних співаків- бандуристів;
- подібності та відмінності в техніках голосоутворення співаків в різних жанрах вокального виконавства, що базуються на певних акустико- фізіологічних механізмах роботи голосового апарату;

вміти:

- орієнтуватися в етапах історичного розвитку бандурного мистецтва;
- самостійно та вільно орієнтуватися в методико-теоретичних положеннях вокального мистецтва;
- застосовувати базові знання з теоретичних основ вокального мистецтва щодо провідних питань виконавської практики артиста-бандуриста;
- співати в ансамблі;
- працювати з диригентом;
- працювати з оркестром.

мати навички:

- вивчення та накопичення досвіду провідних вокальних педагогів, передових методик виховання професійних співаків-бандуристів, що використовуються фахівцями в різних країнах на практиці;
- використання в своїй виконавській практиці основних принципів професійної співацької гігієни;
- проводити дослідницьку роботу вивчення творчості видатних співаків, яка має бути спрямована на пошук свого сценічного образу на сцені;
- акустико-фізіологічного аналізу роботи голосового апарату при співі на сцені;
- застосування базової термінології методико-теоретичної сфери вокального мистецтва.

Загальні компетентності (ЗК), що формуються у процесі вивчення дисципліни:

- 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 6. Навички міжособистісної взаємодії.
- 7. Здатність бути критичним і самокритичним.
- 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- 11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- 15. Здатність здійснювати редакторську / лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва

Форми та методи навчання

Формами навчання з дисципліни «Вокал»(для бандуристів) є індивідуальні заняття з викладачем (120 годин) та самостійна робота студента (240 годин). Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо у формі практичних (індивідуальних) занять, але для творчого осмислення ідей і положень навчального курсу «Вокал»(для бандуристів) перед студентами ставляться завдання для самостійної роботи.

- Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, що передбачає продовження роботи над виконавським втіленням твору, розпочатого під керівництвом педагога. Самостійні заняття студента в класі розуміють під собою наступне:

- закріплення вокально-технічних навичок;
- набування навичок виконання під власний акомпанемент;
- постійний пошук імпровізаційної варіативності сценічного та виконавського втілення вокального твору (знаходження засобів виразності для створення і розкриття художнього образу);
- створення власного концептуального підходу художньо-естетичного відтворення вокального номеру;
- вивчення співацьких традицій яскравих представників вокального мистецтва
- формування професійних суджень безпосередньо через відвідування музичних концертних заходів та аналізу їх художньо-естетичної й технічної складової у вигляді моніторингової фіксації мистецьких подій.

- Навчальна дисципліна Вокал»(для бандуристів) передбачає наступні **методи навчання:**
- словесний (викладення викладачем основних теоретичних положень навчального курсу, пояснення окремих методичних прийомів тощо);
  - ілюстративний (показ викладачем вокально-виконавських прийомів);
  - ілюстративно-словесний (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією вокально-виконавських і методичних прийомів);
  - репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами вокально-виконавської та педагогічної діяльності);
  - креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вокальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації);
  - інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення вокально-виконавських і педагогічних завдань).

Перелік програм

Заліковий модуль 1

Вокаліз

Арія з опери українського композитора

Українська народна пісня

Заліковий модуль 2

Вокаліз

Дві різнохарактерні народні пісні

Арія європейського композитора XVI ст.

Заліковий модуль 3

Вокаліз

Арія європейського композитора XVII ст.

Романс українського композитора

Українська народна пісня

Заліковий модуль 4

Вокаліз

Оперна арія

Українська народна пісня

Пісня українського композитора

Заліковий модуль 5

Вокаліз

Оперна арія композитора XVIII ст. Оперна

арія з української опери Українська народна

пісня

Заліковий модуль 6

Вокаліз

Оперна арія композитора XIX ст.

Оперна арія з української опери

Українська народна пісня

Заліковий модуль 7

Арія з оперети

Оперна арія композитора XX ст. Оперна

арія з української опери Українська

народна пісня

Заліковий модуль 8

Арія з оперети

Оперна арія композитора XX ст. Оперна

арія з української опери Український

романс

Оцінювання	
Бали	Результат навчання, що оцінюється
65	В оцінюванні навчальної діяльності студентів застосовується поточна перевірка якості виконання навчальних завдань на індивідуальних заняттях упродовж семестру.
10	Самостійна робота студента
25	Семестровий контроль - екзамен (у вигляді концертного виконання репертуарної програми)
100	Разом за I семестр
Політика курсу	
<p>Відвідування є важливим компонентом вашого курсу з огляду на складність дисципліни.</p> <p>Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.</p> <p>Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.</p> <p>Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.</p> <p>Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.</p> <p>Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.</p>	

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
80–89	Добре	B
75–79	Добре	C
66–74	Задовільно	D
60–65	Задовільно	E
30–59	Незадовільно	FX
0–29	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти.

90–100–A– відмінно : глибоке, органічне, зріле, індивідуальне виконання програми; блискуча технічна майстерність; найвищий рівень складності матеріалу.

80–89–B– добре: переконливе, традиційне виконання програми; добра техніка вокалу; високий рівень складності творів; достатня стабільність виконання.

75–79–C– добре: формальне, не переконливе, не виразне виконання програми; рівень вокально-технічних навичок відповідає курсу; середній рівень складності матеріалу.

66–74–D– задовільно: недосконале, непереконливе, невиразне виконання програми; часткова стабільність виступу; незріле володіння технікою вокалу

60–65–E– задовільно: фрагментарне, недосконале, непереконливе, невиразне виконання програми; низький рівень художньо-музичного мислення; проблеми інтонування творів та їх вивчення.

30–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання): несформований, невиразний виступ, вокально-технічна база не надає можливості виконання програми; відсутність темпоритму, нечисте інтонування, слабкий рівень засвоєння та відтворення музичного матеріалу, відсутність дикції та артикуляції, відсутність авторської подачі.

0–29–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): відсутність

необхідних вокально-технічних здібностей для виконання програми.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних музичних конкурсах, фестивалях, концертах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Рекомендовані джерела

1. Говорухіна Н. Хрестоматія вокально-педагогічного репертуару для контртенора: навчальний посібник. Харків: Вид-во «Естет Принт», 2018. 148с.
2. Золотухін В. Камерні вокальні твори (романси, арії, пісні):Тимченко А.М., Харків, 2008. 55с.
3. Мандзюк Л. Я з пісні народної виріс. Вибрані твори О. Білаша в перекладенні для голосу та бандури [Навчально-методичний посібник]. Харків: ФОП Бровін О.В., 2016. 64 с.
4. Стецюн М. Вокальні твори для голосу з фортепіано: Харків: «Майдан», 2015. 76с.
5. Українські народні пісні / Упоряд. Г.І.Ганзбург. Харків : «Видавництво САГА», 2009. 840 с.
6. Selected Opera Arias 2015. https://www.stretta-music.it/larsen-selected-opera-arias-baritone-edition-bookonline-audio-nr-649737.html?cp=18077337969&ag=&cr=&gclid=Cj0KCQiA99ybBhD9ARIsALvZavVXE0gVT_WZP6RxxgVA_srIAXOYNexNdAFwhtkMCVx3Bt-tz3WScf_EaArdgEALw_wcB

Рекомендований репертуар

Вокалізи

Українські народні пісні:

1. В місяці юлі випала пороша. Обробка С. Богуславського
2. Грицю, Грицю, до роботи. Обробка І. Омелянчук
3. Дівка в сінях стояла. Обробка І. Омелянчук
4. Добрий вечір, дівчино. Обробка І. Омелянчук
5. Занадився журавель. Обробка І. Омелянчук
6. Їхав козак за Дунай. Обробка І. Омелянчук
7. Козаче, козаче, я тобі не вірю. Обробка І. Майчика
8. На поточку-м прала. Обробка В. Уманця
9. Одна гора високая. Обробка І. Омелянчук
10. Ой вийся, хмелю. Обробка Л. Ревуцького
11. Ой за гаєм, гаєм. Обробка І. Омелянчук
12. Ой лис до лисиці. Обробка І. Омелянчук.
13. Ой лопнув обруч. Обробка І. Омелянчук
14. Ой під вишнею. Обробка І. Омелянчук
15. Ой ходила дівчина бережком. Обробка М. Лисенка
16. Ой що ж то за шум учинився? Обробка І. Омелянчук
17. Ой, джигуне, джигуне. Обробка М.Лисенка
18. Ой, що буде, то буде. Обробка І. Омелянчук
19. Очерет лугом гуде. Обробка Н. Скоробогатька
20. По дорозі жук. Обробка І. Омелянчук
21. Покладу, покладу. Обробка Д.Задора
22. Прийшла кума. Обробка І. Омелянчук

23. Прилетіла перепілонька. Обробка Л. Ревуцького
24. Сів горобчик, зажурився. Обробка І. Омелянчук
25. Спать мені не хочеться. Обробка Л. Кауфмана
26. Ти сама, мати, провинила. Обробка М. Лисенка
27. Чом, чом не прийшов. Обробка Ж. Колодуб
28. Я лисичка, я сестричка. Обробка І. Омелянчук

Вокальні твори українських композиторів:

1. Говори, говори. Музика Р. Талашок, слова Г. Ісаєнко
2. Засихає в степу материнка. Музика О. Сандлера, слова Л. Забашти
3. Калина. Музика О. Білаша, слова Д. Павличка
4. Колискова. Музика А. Косенка, слова О. Блока, переклад Г. Яра
5. Місяць ясененький. Музика Я. Степового, слова Лесі Українки
6. Мрії. Музика А. Гаєвського, слова Лесі Українки
7. Ой візьму відерце. Музика і слова А. Кос-Анатольського
8. Ой казала мені мати. Музика та слова С. Гулака-Артемовського
9. Ой три шляхи широкії. Музика Я. Степового, слова Т. Шевченка
10. Ой у лісі коло дуба. Музика Г. Петрицького, слова І. Кутеня
11. Перша любов. Музика Я. Цегляра, слова А. Сафронова
12. Посміхнися, доле. Музика І. Поклада, слова М. Ткача
13. Прилетіла ластівка. Музика О. Білаша, слова М. Ткача
14. Розвійтеся з вітром. Музика Я. Степового, слова І. Франка
15. Смутної провесни. Музика М. Лисенка, слова Лесі Українки
16. Стояла я і слухала весну. Музика К. Стеценка, слова Лесі Українки
17. Утоптала стежечку. Музика Я. Степового, слова Т. Шевченка

Пісні, романси та арії західноєвропейських композиторів:

1. Бравий хлопець. Музика Ф. Шопена, вірші Б. Залеського, український текст С. Царук
2. Замріяна. Музика С. Монюшка, слова В. Гьоте, український текст Е. Колосової
3. Колискова. Музика М. Регера, український текст Е. Колосової
4. Менует Екзоде. Обробка Ж. Векерлена, слова Фавора, переклад Е. Колосової
5. Прощання Моллі. Музика Л. Бетховена, вірші Г. Бюргера, український текст Е. Колосової Куранти. Музика Е. Жак-Далькроза, український текст Е. Колосової
6. Романс. Музика П. Монсинї, український текст Е. Колосової
7. Туга за весною. Музика В. Моцарта, вірші Овербека, український текст Е. Колосової
8. У садочок поспішай. Музика Й. Гайдна, український текст Е. Колосової
9. Чарівна квітка. Музика Л. Бетховена, вірші Г. Бюргера, український текст Е. Колосової
10. Юна Флора. Музика Ж. Векерлена, український текст Е. Колосової
11. Aria. A. Scarlatti
12. Arietta. A. Scarlatti
13. Se tu m'ami. G. Pergolesi
14. Aria. D. Sarri

15. O pargoletto arciero. B. Pasquini
16. Ingrata si mi svena. A. Vivaldi
17. Vieni, vieni o mio diletto. A. Vivaldi
18. Canzonetta. A. Scarlatti
19. Tace il labro. D. Sarri

